

SOCIETATEA COMPLEXUL ENERGETIC VALEA JIULUI S.A.

www.cevj.ro

Petroșani, str. Timișoara, nr. 2, cod poștal 332015, jud. Hunedoara

Cont IBAN RO86 RNCB 0165 1301 6858 0068 BCR Petroșani

CUI RO 30859649; Nr.Reg.Com. J20/999/2012

+40 254 544 312 +40 254 544 313

e-mail: secretariat@cevj.ro

POLITICA DE GESTIONARE A RISCURILOR LA SOCIETATEA COMPLEXUL ENERGETIC VALEA JIULUI SA

Societatea Complexul Energetic Valea Jiului SA (numită în continuare S CEVJ SA) este întreprindere publică astfel cum sunt acestea definite de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice, sens în care aplică dispozițiile O.U.G. nr. 109/2011, act normativ care reglementează organizarea, funcționarea și guvernanța întreprinderilor publice și asigură creșterea transparenței și îmbunătățirea calității informației prezentate public de către acestea, prin implementarea principiilor de guvernanță corporativă a întreprinderilor publice.

O.U.G. nr. 109/2011 definește guvernanța corporativă a întreprinderilor publice ca fiind ansamblul de reguli, proceduri și procese pentru administrarea și conducerea întreprinderii publice, care determină modul în care sunt stabilite drepturile și obligațiile diferiților participanți, respectiv structura de guvernanță a întreprinderii publice, precum și consiliul de administrație și de supraveghere, directori și directorat, acționari și alte persoane interesate, care stabilesc structura și funcționarea sistemului decizional, având drept scop asigurarea conformității direcției strategice a întreprinderii publice, precum și a conducerii acesteia cu standardele de bună guvernanță corporativă cuprinse în Principiile Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) de guvernanță corporativă, precum și în Ghidul OCDE privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice.

Managementul riscului se numără printre obiectivele prevăzute în Planul de Administrare aprobat prin Decizia Consiliului de Administrație nr. 14 bis/19.03.2025.

Misiune

Misiunea Societății Complexul Energetic Valea Jiului SA este de a oferi siguranță și stabilitate pe o piață concurențială și prin prestarea unor servicii de înaltă calitate, într-o manieră sigură și sustenabilă.

În acest sens, se va acționa în următoarele direcții:

- creșterea eficienței activității S CEVJ SA;
- creșterea și protejarea valorii S CEVJ SA prin: dezvoltare durabilă, dinamism și flexibilitate, transparență și integritate, spirit de echipă, credibilitate, abordare într-o manieră profesională, angajament față de protecția muncii, creșterea solidă în timp și demonstrarea responsabilității sociale și a respectului față de mediul înconjurător,

- aplicare a principiilor guvernantei corporative, eficiență, economicitate, eficacitate și competitivitate, promovare a valorilor etice;
- prezervarea tradiției și expertizei în industria minieră, independent de politicile europene și naționale de mediu, prin exportarea în afara spațiului UE a serviciilor și a know-how ului inginerilor, subinginerilor, maiștrilor și muncitorilor din industrie, rămânând competitivi și performanți în raport cu noile tehnologii din industrie;
- S CEVJ SA trebuie să valorifice potențialul neenergetic al exploatării cărbunelui (huilei) și să facă demersuri pe lângă autoritatea publică tutelară de a permite acest lucru.

Definiții

1. *Evaluarea riscului* - evaluarea impactului materializării riscului, în combinație cu evaluarea probabilității de materializare a riscului. Evaluarea riscului o reprezintă valoarea expunerii la risc;
2. *Expunere la risc* - consecințele, ca o combinație de probabilitate și impact, pe care le poate resimți o entitate publică în raport cu obiectivele prestabilite, în cazul în care riscul se materializează;
3. *Factori de risc* - accesul la resurse materiale, financiare și informaționale, fără atribuții în acest sens, sau deținerea unui document de autorizare; activități ce se exercită în condiții de monopol, drepturi exclusive sau speciale; modul de delegare a competențelor; evaluarea și consilierea care pot implica consecințe grave; achiziția publică de bunuri, servicii, lucrări, prin eludarea reglementărilor legale în materie; neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a sarcinilor de muncă atribuite, conform fișei postului; lucrul în relație directă cu cetățenii, politicienii sau terțe persoane juridice; funcțiile cu competență decizională exclusive etc;
4. *Corupție* - în sens larg, reprezintă folosirea abuzivă a puterii încredințate, în scopul satisfacerii unor interese personale sau de grup; orice act al unei instituții sau autorități care are drept consecință provocarea unei daune interesului public, în scopul de a promova un interes/profit personal sau de grup, poate fi calificat drept „corupt”; această definiție largă a corupției este reflectată în legislația românească prin definirea infracțiunilor de corupție, precum: luarea și darea de mită, traficul și cumpărarea de influență, abuzul de funcție etc;
5. *Deficiență* - o situație care afectează capacitatea entității publice de a-și atinge obiectivele generale; conform documentului Liniile directoare privind standardele de control intern în sectorul public emise de INTOSAI, o deficiență poate fi un defect perceput, potențial sau real care odată îndepărtat consolidează controlul intern și contribuie la creșterea probabilității ca obiectivele generale ale entității publice să fie atinse. Delegare - procesul de atribuire de către conducător, pe o perioadă limitată, a unora dintre sarcinile sale unui subordonat, împreună cu competențele și responsabilitățile aferente;
6. *Etica* - un set de reguli, principii sau moduri de gândire care încearcă să ghideze activitatea unui anumit grup; etica în sectorul public acoperă patru mari domenii: stabilirea rolului și a valorilor serviciului public, precum și a răspunderii și nivelului de autoritate și responsabilitate; măsuri de prevenire a conflictelor de interese și modalități de rezolvare a acestora; stabilirea regulilor (standarde) de conduită a funcționarilor publici; stabilirea regulilor care se referă la neregularități grave și fraudă;
7. *Fraudă* - înșelare, inducere în eroare, delapidare, furt, fals, cu scop de profit, prin provocarea unei pagube;

8. *Funcție* - totalitatea posturilor care au caracteristici asemănătoare din punctul de vedere al sarcinilor, obiectivelor, competențelor, responsabilităților și procedurilor;
9. *Funcție sensibilă* - este considerată acea funcție care prezintă un risc semnificativ de afectare a obiectivelor entității prin utilizarea necorespunzătoare a resurselor umane, materiale, financiare și informaționale sau de corupție sau fraudă;
10. *Gestionarea riscurilor* - măsurile întreprinse pentru diminuarea probabilității (posibilității) de apariție a riscului sau/și de diminuare a consecințelor (impactului) asupra rezultatelor (obiectivelor), dacă riscul s-ar materializa. Gestionarea riscului reprezintă diminuarea expunerii la risc, dacă acesta este o amenințare;
11. *Guvernanța* - ansamblul proceselor și structurilor implementate de management în scopul informării, direcționării, conducerii și monitorizării activităților entității publice către atingerea obiectivelor sale;
12. *Impact* - consecința/efectele generate asupra rezultatelor (obiectivelor), dacă riscul s-ar materializa. Dacă riscul este o amenințare, consecința asupra rezultatelor este negativă, iar dacă riscul este o oportunitate, consecința este pozitivă;
13. *Integritate* - caracter integru; sentiment al demnității, dreptății și conștiințiozității, care servește drept călăuză în conduita omului; onestitate, cinste, probitate;
14. *Limita de toleranță la risc* - nivelul de expunere la risc ce este asumat de entitatea publică, prin decizia de neimplementare a măsurilor de control al riscului;
15. *Managementul riscului* - procesul care vizează identificarea, evaluarea, gestionarea (inclusiv tratarea) și constituirea unui plan de măsuri de atenuare a riscurilor, revizuirea periodică, monitorizarea și stabilirea responsabilităților;
16. *Materializarea riscului* - translatarea riscului din domeniul incertitudinii (posibilului) în cel al certitudinii (al faptului împlinit). Riscul materializat se transformă dintr-o amenințare posibilă în problemă, dacă riscul reprezintă un eveniment negativ sau într-o situație favorabilă, dacă riscul reprezintă o oportunitate;
17. *Măsuri de control* - acțiuni stabilite pentru gestionarea riscurilor și monitorizarea permanentă sau periodică a unei activități, a unei situații, ș.a.;
18. *Misiunea entității* - precizează scopul entității și legitimitatea existenței sale în mediul înconjurător, contribuind la crearea imaginii interne și externe a entității;
19. *Monitorizare* - activitatea continuă de colectare a informațiilor relevante despre modul de desfășurare a procesului sau a activității;
20. *Monitorizarea performanțelor* - supravegherea, urmărirea, de către conducerea entității publice, prin intermediul unor indicatori relevanți, a performanțelor activităților aflate în coordonare și pentru a identifica eventualele abateri de la țintele stabilite și luarea măsurilor de corecție;
21. *Neregulă* - orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale, europene și/sau internaționale;
22. *Obiective* - efectele pozitive pe care conducerea entității publice încearcă să le realizeze sau evenimentele/efectele negative pe care conducerea încearcă să le evite;
23. *Obiective generale* - enunț general asupra a ceea ce va fi realizat și a îmbunătățirilor ce vor fi întreprinse; un obiectiv descrie un rezultat așteptat sau un impact și rezumă motivele pentru care o serie de acțiuni au fost întreprinse;
24. *Obiective specifice* - derivate din obiective generale și care descriu, de regulă, rezultate sau efecte așteptate ale unor activități care trebuie atinse pentru ca obiectivul general

corespunzător să fie îndeplinit; acestea sunt exprimate descriptiv sub formă de rezultate și se stabilesc la nivelul fiecărui compartiment din cadrul entității publice; obiectivele specifice trebuie astfel definite încât să răspundă pachetului de cerințe SMART (specifice, măsurabile, adecvate, realiste, cu termen de realizare);

25. *Politici* - liniile directoare de gestionare a unui domeniu care decurg din obiectivele și strategia entității publice, orientează deciziile conducătorilor și permit implementarea planurilor strategice ale entității;
26. *Probabilitatea de materializare a riscului* - posibilitatea sau eventualitatea ca un risc să se materializeze. Reprezintă o măsură a posibilității de apariție a riscului, determinată apreciativ sau prin cuantificare, atunci când natura riscului și informațiile disponibile permit o astfel de evaluare;
27. *Profil de risc* - un tablou cuprinzând evaluarea generală documentată și prioritizată a gamei de riscuri specifice identificate, cu care se confruntă entitatea publică;
28. *Registrul de riscuri* - document în care se consemnează informațiile privind riscurile identificate. Regularitate - caracteristica unei operațiuni de a se respecta sub toate aspectele ansamblul principiilor și regulilor procedurale și metodologice care sunt aplicabile categoriei de operațiuni din care fac parte;
29. *Responsabilitate* - obligația de a îndeplini sarcina atribuită, a cărei neîndeplinire atrage sancțiunea corespunzătoare tipului de răspundere juridică;
30. *Responsabilitate managerială* - definește un raport juridic de obligație a îndeplinirii sarcinilor de către conducătorul entității publice sau al unui compartiment al acesteia, care presupune să exercite managementul în limitele unor determinări interne și externe, în scopul realizării eficiente și în conformitate cu dispozițiile legale a obiectivelor stabilite, să comunice și să răspundă pentru neîndeplinirea obligațiilor manageriale în conformitate cu răspunderea juridică. Răspunderea managerială derivă din responsabilitatea conducătorului pentru toate cele cinci componente ale controlului intern managerial în sectorul public: mediul de control, performanțe și managementul riscului, activități de control, informare și comunicare, evaluare și audit;
31. *Responsabilul cu riscurile* - persoană desemnată de către conducătorul unui compartiment, care colectează informațiile privind riscurile din cadrul compartimentului, elaborează și actualizează registrul de riscuri la nivelul acestuia;
32. *Risc* - o situație, un eveniment care nu a apărut încă, dar care poate apărea în viitor, caz în care obținerea rezultatelor prealabil fixate este amenințată sau potențată; astfel, riscul poate reprezenta fie o amenințare, fie o oportunitate și trebuie abordat ca fiind o combinație între probabilitate și impact;
33. *Risc semnificativ/strategic/ridicat* - risc major, reprezentativ care poate afecta capacitatea entității de a-și atinge obiectivele; risc care ar putea avea un impact și o probabilitate ridicată de manifestare și care vizează entitatea în întregimea ei;
34. *Risc inherent* - riscul privind îndeplinirea obiectivelor, în absența oricărei acțiuni pe care ar putea-o lua conducerea, pentru a reduce probabilitatea și/sau impactul acestuia;
35. *Risc rezidual* - riscul privind îndeplinirea obiectivelor, care rămâne după stabilirea și implementarea răspunsului la risc;
36. *Strategie* - ansamblul obiectivelor majore ale entității publice pe termen lung, principalele modalități de realizare, împreună cu resursele alocate, în vederea obținerii avantajului competitiv potrivit misiunii entității. Strategia presupune stabilirea obiectivelor și priorităților organizaționale (pe baza previziunilor privind mediul extern și capacitățile

entității) și desemnarea planurilor operaționale prin intermediul cărora aceste obiective pot fi atinse;

37. *Strategie de gestionare a riscurilor* - tipul de răspuns la risc sau strategia adoptată cu privire la risc, ce cuprinde și măsuri de control, după caz;

38. *Toleranța la risc* - cantitatea de risc pe care entitatea este pregătită să o tolereze sau la care este dispusă să se expună la un moment dat;

39. *Valori etice* - valori ce fac parte din cultura entității publice și constituie un cod nescris, pe baza căruia sunt evaluate comportamentele; separat de acesta, entitatea publică trebuie să aibă un cod de conduită oficial, scris, care este un mijloc de comunicare uniformă a valorilor etice tuturor salariaților;

Codul etic stabilește care sunt obligațiile rezultate din lege cărora trebuie să li se supună salariații, în plus peste cele rezultate ca urmare a raporturilor de muncă: depunerea declarației de avere, a declarației pentru prevenirea conflictului de interese.

Scop

Politica de gestionare a riscurilor are drept scop stabilirea cadrului general pentru identificarea, evaluarea, tratarea, monitorizarea și raportarea riscurilor care pot afecta atingerea obiectivelor strategice, operaționale, financiare, de conformitate ale S CEVJ SA. Gestionarea riscurilor se face într-un mod sistematic, coerent și integrat în toate entitățile organizatorice din cadrul societății.

Managementul riscurilor este un proces complex și sistematic de identificare, analiză și tratare a riscurilor potențiale, printr-o abordare documentată și structurată. Acest proces implică utilizarea coordonată a resurselor umane, materiale și financiare, în scopul atingerii obiectivelor organizației, reducând expunerea la pierderi sau alte consecințe negative.

Riscul reprezintă o situație sau un eveniment care nu s-a produs încă, dar care are potențialul de a se manifesta în viitor, afectând în mod negativ (sau uneori pozitiv) capacitatea de a atinge rezultatele planificate, țintele sau obiectivele stabilite.

În vederea realizării obiectivelor generale și specifice, Societatea Complexul Energetic Valea Jiului SA desfășoară în mod sistematic activități de identificare, evaluare și tratare a riscurilor și oportunităților generate de contextul intern și extern.

Gestionarea riscurilor în cadrul S CEVJ SA se realizează în conformitate cu cerințele legale și de reglementare aplicabile, precum și cu standardele internaționale relevante pentru sistemele de management, recunoscute și implementate în România. În acest sens, în conformitate cu prevederile Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice și în acord cu cerințele standardelor internaționale pentru care societatea deține certificări de conformitate (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001) a fost implementat și funcționează un proces de management al riscurilor care să faciliteze realizarea obiectivelor planificate în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate.

Managementul riscurilor

Managementul riscului este o parte esențială a sistemului de control intern managerial și al managementului strategic al oricărei organizații, fiind procesul prin care organizațiile abordează metodic riscurile legate de activitățile lor, sporind astfel înțelegerea avantajelor și dezavantajelor potențiale ale factorilor care pot afecta organizația. Această abordare crește posibilitatea de succes

și reduce atât probabilitatea de eșec, cât și nivelul de incertitudine asociat cu atingerea obiectivelor prioritare ale organizației.

”*Codul controlului intern managerial al entităților publice*”, aprobat prin Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018, definește managementul riscului ca fiind procesul care vizează identificarea, evaluarea, gestionarea (inclusiv tratarea) și constituirea unui plan de măsuri de atenuare a riscurilor, revizuirea periodică, monitorizarea și stabilirea responsabilităților.

În cadrul S CEVJ SA, managementul riscului este deja o componentă esențială în prioritizarea acțiunilor, acesta fiind adaptat dimensiunii, complexității și mediului specific al societății, astfel încât să se identifice toate sursele posibile de risc, care să conducă la soluțiile de diminuare și eliminare a probabilității și impactului riscului.

La nivelul societății, există deja aprobate și se aplică în acest sens trei proceduri și anume:

- Procedura de sistem „Procedura Sistemului de Management Integrat Calitate – Mediu - SSM „*Gestionarea riscurilor*” – cod PS-SMI-02, ediția VII, revizia 1 din 17.02.2025;
- Procedura operațională a compartimentului CIM și CFG - „*Implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial la SCEVJ-SA*”- cod PO-CEVJ-CIM și CFG-02, ediția 5 revizia 0 din 20.11.2023, punctul 6.2 „*Implementare/dezvoltare Managementul Riscului*” sunt cuprinse etapele și pașii procesului de identificare, evaluare și tratare a riscurilor, în conformitate cu prevederile Standardului de control intern managerial nr. 8 – „*Managementul riscului*”, cuprins în ”*Codul controlului intern managerial al entităților publice*” aprobat prin Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 și
- Procedura de sistem „Procedura Sistemului de Management Integrat Calitate - Mediu - SSM „*Identificare pericole, evaluare riscuri și stabilire controale*” – cod PS-SMI-08, ediția VII, revizia 1 din 17.02.2025.

Procedurile au ca scop crearea unui cadru unitar în abordarea problematicii riscului fără a limita posibilitatea dezvoltării acesteia la nivelul societății. Este important însă ca, dincolo de conformitatea cu standardul de control intern managerial „Managementul riscului”, societatea să aibă capacitatea de a gestiona riscurile în anumite circumstanțe specifice și într-o manieră care să susțină atingerea propriilor obiective.

În acest context, conducerea societății va fi, în continuare, preocupată pentru stabilirea și aprobarea politicilor, alinierea obiectivelor aferente managementului riscului cu obiectivele și strategiile societății și alocarea resurselor necesare în acest sens. Conducerea societății trebuie să manifeste un interes deosebit pentru instituirea și punerea în aplicare a unui proces de management al riscurilor care să faciliteze realizarea eficientă și efecace a obiectivelor generale și specifice aprobate ale societății.

Urmare a evaluării probabilității de apariție a riscurilor, a impactului acestora și a expunerii societății la acestea, în deciziile pe care urmează să le ia, atât Consiliul de Administrație, cât și conducerea executivă, vor stabili, în mod concret, pentru fiecare obiectiv, acțiunile necesare în vederea diminuării riscurilor care provin din zone și domenii diferite, după cum urmează:

- a) Riscuri operaționale - se pot manifesta ca urmare a blocării fronturilor de lucru prin neasigurarea pieselor necesare procesului de producție (riscul de autoaprindere a cărbunelui dacă viteza de avansare este foarte mică);
- b) Funcționarea utilajelor - se poate manifesta ca urmare a infrastructurii deficitare;

- c) Riscul creșterii prețului pentru un certificat de emisii de gaze cu efect de seră - creșterea prețului unui certificat poate crea dificultăți în ceea ce privește asigurarea fondurilor necesare achiziționării acestora până la termenul limită de conformare. În situația în care nu sunt achiziționate toate certificatele până la termenul limită de conformare, se plătesc penalități în cuantum de 100 euro/certificat neachiziționat plus obligativitatea achiziționării certificatelor.
- d) Risc de preț - asociat tranzacțiilor de vânzare energie, acest risc coroborat cu creșterea prețului unui certificat de emisii gaze cu efect de seră ar putea conduce la obținerea unor rezultate financiare negative.
- e) Riscul asociat lucrărilor de investiții/mentenanță/retehnologizare - se manifestă în strânsă legătură cu fondurile societății, planul de achiziții și întreținere, realizarea studiilor și analizelor necesare fundamentării planurilor, structura și pregătirea personalului, furnizorii de echipamente/instalații (ex: neconsolidarea barajului de zgură de la Valea Căprișoarei sau neachiziționarea pieselor al morile de măcinare cărbune).
- f) Riscul asociat lipsei forței de muncă specializate - se manifestă în legătură cu ieșirea la pensie a specialiștilor, emigrare, incapacitatea de a răspunde la cerințele salariale ale pieței. Un astfel de risc gestionat necorespunzător ar influența în mod negativ asigurarea mentenanței și deservirii anumitor locuri de muncă din domeniul unor activități specifice (mecanic mașina de extracție, artificieri, operatori stație tratare apă, electricieni, lăcătuși, mineri, măsurători de gaze, operator arzătoare cazane, operator tablou comandă, operator turbine și instalații hidrotehnice, etc.). Lipsa plasării de personal calificat poate conduce la riscuri greu de cuantificat care să afecteze întreg procesul de punere în siguranță a zăcămintului, a locurilor de muncă și de producere a energiei electrice;
- g) Riscul de mediu - nerespectarea reglementărilor legale privind protecția mediului conduce la amenzi și sancțiuni contravenționale din partea Gărzii Naționale de Mediu.

Prin urmare, pentru conducerea societății, managementul riscului este o componentă esențială și indispensabilă a fiecărui proiect, parte în luarea deciziilor, în prioritizarea acțiunilor și investițiilor. De altfel, se poate constata că la nivelul societății, au fost stabilite atât obiectivele generale și specifice, cât și activitățile și acțiunile specifice, astfel încât să poată fi identificate și definite riscurile asociate acestora. În baza obiectivelor specifice stabilite la nivelul fiecărui compartiment, responsabilii cu riscurile, pe baza formularelor de alertă la risc, identifică/actualizează riscurile existente. Apoi, se stabilesc măsurile de control necesare pentru a fi administrate. Măsurile de control astfel stabilite sunt obligatorii pentru administrarea riscurilor semnificative de la nivelul birourilor/compartimentelor și se implementează prin "*Comisia de monitorizare*" și prin consilierea acordată de compartimentul de audit intern al societății.

Toate activitățile și acțiunile inițiate și puse în aplicare în cadrul procesului de management al riscurilor sunt riguros documentate, iar sinteza informațiilor/datelor și deciziilor luate în acest proces este cuprinsă în Registrul riscurilor, document care atestă că în cadrul societății există un sistem de management al riscurilor și că acesta funcționează.

În vederea luării deciziilor corecte cu privire la atingerea obiectivelor societății în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate, conducerea este în permanență interesată de organizarea și implementarea unui proces eficient de management al riscurilor la nivelul S CEVJ SA, în principal, prin:

- identificarea riscurilor în strânsă legătură cu activitățile din cadrul obiectivelor specifice a căror realizare ar putea fi afectată de materializarea riscurilor; identificarea

amenințărilor/vulnerabilităților prezente în cadrul activităților curente ale societății care ar putea conduce la nerealizarea obiectivelor propuse și la săvârșirea unor fapte de corupție și fraude;

- evaluarea riscurilor, prin estimarea probabilității de materializare, impactului asupra activităților din cadrul obiectivelor în cazul în care acestea se materializează; ierarhizarea și prioritizarea riscurilor în funcție de toleranța la risc;
- stabilirea strategiei de gestionare a riscurilor (răspunsului la risc) prin identificarea celor mai adecvate modalități de tratare a riscurilor inclusiv măsuri de control; analiza și gestionarea riscurilor în funcție de nivelul de toleranță la risc;
- monitorizarea implementării măsurilor de control și revizuirea acestora în funcție de eficacitatea rezultatelor acestora;
- raportarea periodică a situației riscurilor – aceasta se realizează cel puțin o dată pe an sau ori de câte ori este nevoie, respectiv dacă riscurile persistă, dacă apar de riscuri noi, dacă măsurile de control adoptate nu sunt eficiente, dacă se impune o reevaluare a riscurilor existente etc.

Potrivit Standardului 8 - Managementul riscului din Codul controlului intern managerial al entităților publice aprobat prin Ordinul S.G.G. nr. 600/2018, conducerea societății organizează și implementează un proces de management al riscurilor care să faciliteze realizarea obiectivelor acestea în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate. Societatea definește propriul proces de management al riscurilor adaptat dimensiunii, complexității și mediului specific, în vederea identificării tuturor surselor posibile de risc și pentru diminuarea sau eliminarea probabilității și impactului riscurilor.

Conducerea societății stabilește vulnerabilitățile și amenințările aferente obiectivelor și activităților, care pot afecta atingerea acestora

Organizarea și implementarea unui proces eficient de management al riscurilor, se realizează, în principal, prin:

- identificarea riscurilor în strânsă legătură cu activitățile din cadrul obiectivelor specifice a căror realizare ar putea fi afectată de materializarea riscurilor; identificarea amenințărilor/vulnerabilităților prezente în cadrul activităților curente ale entității care ar putea conduce la nerealizarea obiectivelor propuse și la săvârșirea unor fapte de corupție și fraude;
- evaluarea riscurilor, prin estimarea probabilității de materializare, a impactului asupra activităților din cadrul obiectivelor în cazul în care acestea se materializează; ierarhizarea și prioritizarea riscurilor în funcție de toleranța la risc;
- stabilirea strategiei de gestionare a riscurilor (răspunsului la risc) prin identificarea celor mai adecvate modalități de tratare a riscurilor, inclusiv măsuri de control; analiza și gestionarea riscurilor în funcție de limita de toleranță la risc aprobată de către conducerea entității;
- monitorizarea implementării măsurilor de control și revizuirea acestora în funcție de eficacitatea rezultatelor acestora;
- raportarea periodică a situației riscurilor se realizează ori de câte ori este nevoie sau cel puțin o dată pe an, respectiv dacă riscurile persistă, în funcție de apariția de riscuri noi, eficiența măsurilor de control adoptate, reevaluarea riscurilor existente etc.

Conducătorii compartimentelor cuprinse în primul nivel de conducere din structura organizatorică nominalizează responsabili cu riscurile și asigură cadrul organizațional și procedural pentru

identificarea și evaluarea riscurilor, stabilirea strategiei de gestionare a riscurilor, monitorizarea implementării măsurilor de control, revizuirea și raportarea periodică a acestora.

Toate activitățile și acțiunile inițiate și puse în aplicare în cadrul procesului de management al riscurilor sunt riguros documentate, iar sinteza datelor, informațiilor și deciziilor luate în acest proces este cuprinsă în Registrul de riscuri, prevăzut în anexa nr. 1, la Ordin SGG nr. 600/2018, document care atestă că în cadrul entității publice există un proces de management al riscurilor și că acesta funcționează; Registrul de riscuri pe entitate include numai riscurile semnificative.

Responsabilii cu riscurile din cadrul compartimentelor colectează riscurile aferente activităților, identifică strategia de risc, elaborează Registrul de riscuri la nivelul compartimentelor din primul nivel de conducere, propun măsuri de control și monitorizează implementarea acestora, după ce în prealabil acestea au fost aprobate de către conducătorul compartimentului.

Riscurile sunt actualizate la nivelul compartimentelor ori de câte ori se impune acest lucru, dar obligatoriu anual, prin completarea modificărilor survenite în Registrul de riscuri. Fiecare entitate publică, conform unei proceduri interne și experienței acumulate în managementul riscurilor, poate utiliza o serie de instrumente specifice identificării și urmăririi riscurilor, precum formular de alertă la risc, fișă de urmărire a riscului etc., fără ca acestea să aibă un caracter obligatoriu

Măsurile de control stabilite de compartimente se centralizează la nivelul entității publice și sunt aprobate de conducătorul entității publice. Măsurile de control sunt obligatorii pentru gestionarea riscurilor semnificative de la nivelul compartimentelor și se actualizează ori de câte ori este nevoie.

Conducătorii compartimentelor din primul nivel de conducere raportează anual desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor, care cuprinde în principal numărul total de riscuri gestionate la nivelul compartimentelor, numărul de riscuri tratate și nesoluționate până la sfârșitul anului, stadiul implementării măsurilor de control și eventualele revizuiți ale evaluării riscurilor, cu respectarea limitei de toleranță la risc aprobate de conducerea entității publice.

Pe baza raportărilor anuale primite de la compartimente se elaborează o informare privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul entității; informarea este analizată și aprobată în Comisia de monitorizare, ulterior aceasta fiind prezentată conducătorului entității publice.

Managementul riscurilor implică identificarea riscurilor în strânsă legătură cu obiectivele planificate, evaluarea riscurilor pentru evaluarea expunerii la risc (ca o combinație între probabilitate și impact). În continuare se identifică și se stabilesc răspunsurile la risc prin identificarea celor mai adecvate modalități de tratare a riscurilor, inclusiv măsuri de control, analiza și gestionarea riscurilor în funcție de limita de toleranță la risc aprobată anual de Directorul General.

Procesul include monitorizarea aplicării măsurilor de control, evaluarea eficacității acestora și revizuirea periodică, acolo unde este cazul. Raportarea privind situația riscurilor se face ori de câte ori este nevoie, dar cel puțin o dată pe an, în special în cazurile în care riscurile persistă, apar riscuri noi sau eficiența măsurilor de control se dovedește insuficientă. Totodată, se impune și reevaluarea riscurilor, în vederea reducerii probabilității apariției acestora

În cadrul S CEVJ SA, evaluarea riscurilor identificate se realizează utilizând o scală cu 5 trepte, rezultând o matrice cu 25 de valori pentru expunerea la risc. Aplicarea unei astfel de metode presupune un management al riscurilor bine dezvoltat și o capacitate managerială ridicată la nivelul societății.

Critic	5	IMPACT	5	10	15	20	25
Major	4		4	8	12	16	20
Moderat	3		3	6	9	12	15
Minor	2		2	4	6	8	10
Nesemnificativ	1		1	2	3	4	5
			PROBABILITATE				
			1	2	3	4	5
			Rar	Putin probabil	Posibil	Foarte posibil	Aproape sigur

Scor	Culoare	Nivel tolerare	Măsuri de control
1-8		Tolerabil	Nu necesită nicio măsură de control
9-12		Tolerabilitate ridicată	Necesită măsuri de control pe termen mediu / lung
15-20		Tolerabilitate scăzută	Necesită măsuri de control pe termen scurt
25		Intolerabil	Necesită măsuri de control urgente

Rolul Comitetului de gestionare a riscurilor

Potrivit art. 34(2¹) din O.U.G. nr. 109/2011, Comitetul de gestionare a riscurilor asigură concordanța activităților de control cu riscurile generate de activitățile și procesele care fac obiectul controlului, identifică, analizează, evaluează, monitorizează și raportează riscurile identificate, planul de măsuri de atenuare sau anticipare a acestora, alte măsuri luate de conducerea executivă. De asemenea, este responsabil cu măsurarea solvabilității întreprinderii publice, prin raportare la atribuțiile și obligațiile uzuale ale acesteia, și informează sau, după caz, face propuneri consiliului de administrație, respectiv consiliului de supraveghere.

Comitetul de gestionare a riscurilor își desfășoară activitatea conform ”Regulamentului Intern al Comitetului de gestionare al riscurilor”.

Comitetul de gestionare a riscurilor din cadrul Consiliului de Administrație se asigură că activitățile de control sunt aliniate cu riscurile generate de procesele și activitățile supuse controlului. Acesta identifică, analizează, evaluează, monitorizează și raportează riscurile identificate, planul de măsuri de atenuare sau anticipare a acestora, alte măsuri luate de conducerea executivă a societății.

Competențele Comitetului de Gestionare a Riscurilor Comitetul are următoarele atribuții principale, în domeniul coordonării activității de control intern și gestiunea riscurilor:

- asigură concordanța activităților de control cu riscurile generate de activitățile și procesele care fac obiectul controlului;
- supervizează activitățile de management al riscurilor desfășurate de către societate;
- analizează eficiența mecanismelor de management al riscurilor și de control al acestora, implementate de către societate;
- recomandă măsuri necesare a fi luate pentru îmbunătățirea activităților de management al riscurilor și pentru stabilirea și îmbunătățirea standardelor de etică aplicate în cadrul S CEVJ SA, la toate nivelurile ierarhice.

- identifică, analizează, evaluează, monitorizează și raportează riscurile identificate, planul de măsuri de atenuare sau anticipare a acestora, alte măsuri luate de conducerea executivă;
- este responsabil cu măsurarea solvabilității societății, prin raportare la atribuțiile și obligațiile uzuale ale acesteia și informează sau, după caz, face propuneri Consiliului în acest sens;
- primește și evaluează rapoartele periodice prezentate de compartimentul de gestiune a riscurilor privind profilul de risc al societății, stadiul de implementare și eficiența sistemului de gestiune a riscurilor;
- monitorizează toate categoriile principale de riscuri majore și se asigură de gestionarea eficace a acestora;
- informează periodic Consiliul de Administrație în legătură cu principalele riscuri asumate de societate;
- asistă Consiliul cu elaborarea Declarației referitoare la angajamentul Consiliului de Administrație privind implementarea politicii de management al riscului și aplicarea mecanismelor sistemului de control intern;
- evaluează, cel puțin anual, sistemul de control intern din punct de vedere al gradului de adecvare al rapoartelor de gestiune a riscului și de control intern, al promptitudinii și eficacității cu care conducerea executivă soluționează slăbiciunile/deficiențele identificate în urma controlului intern;
- informează Consiliul în legătură cu rezultatele evaluării anuale și cu recomandările/propunerile privind îmbunătățirea Sistemului de control intern și management al riscurilor;
- verifică secțiunea din Raportul anual al administratorilor cu privire la managementul riscului și controlul intern.
- monitorizează impactul societății asupra mediului natural și adaptarea acesteia la schimbările climatice;
- monitorizează interacțiunile societății cu angajații, acționarii și comunitățile în care își desfășoară activitatea, inclusiv politicile aplicabile la locul de muncă, orice proiecte sociale sau comunitare întreprinse de societate;
- analizează riscurile și oportunitățile asociate cu impactul social, de mediu și economic, măsurate din perspectiva părților interesate;
- examinează planurile de evaluare și atenuare a riscurilor și informează Consiliul cu privire la acestea.

Rolul Comisiei de monitorizare

Comisia de monitorizare coordonează procesul de actualizare a obiectivelor generale și specifice, a activităților procedurale, a procesului de gestionare a riscurilor, a sistemului de monitorizare a performanțelor, a situației procedurilor și a sistemului de monitorizare și de raportare, respectiv informare către conducerea societății.

În vederea monitorizării, coordonării și îndrumării metodologice a Sistemului de Control Intern Managerial la nivelul societății se constituie Comisia de monitorizare, prin decizie a directorului general, care va demara procesul de implementare și dezvoltare a Sistemului de Control Intern Managerial la nivelul societății. Pentru implementarea și dezvoltarea Sistemului de Control Intern Managerial la nivelul sucursalelor societății, se constituie un subgrup de lucru al Comisiei de monitorizare.

Comisia de monitorizare își desfășoară activitatea conform ”Regulamentului de organizare și funcționare al Comisiei de monitorizare a Sistemului de Control Intern Managerial la nivelul Societății Complexul Energetic Valea Jiului S.A.”

Potrivit prevederilor Codului controlului intern managerial al entităților publice, aprobat prin Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018, procesul de management al riscurilor se află în responsabilitatea președintelui Comisiei de monitorizare și se organizează în funcție de dimensiunea, complexitatea și mediul specific al entității publice:

- pentru asigurarea unui management eficient al riscurilor la toate nivelurile entității publice, conducătorii compartimentelor de la primul nivel de conducere din structura organizatorică desemnează la nivelul acestora un responsabil cu riscurile;
- responsabilii cu riscurile consiliază personalul din cadrul compartimentelor și asistă conducătorii acestora în procesul de gestionare a riscurilor;
- riscurile aferente obiectivelor și/sau activităților se identifică și se evaluează la nivelul fiecărui compartiment, în conformitate cu elementele minimale din Registrul de riscuri; riscurile semnificative se centralizează la nivelul Comisie de monitorizare în Registrul de riscuri al entității publice;
- Comisia de monitorizare analizează și prioritizează riscurile semnificative, care pot afecta atingerea obiectivelor entității publice, prin stabilirea profilului de risc și a limitei de toleranță la risc, anual, aprobate de către conducerea entității;
- secretariatul tehnic al Comisiei de monitorizare pe baza Registrului de riscuri de la nivelul entității propune profilul de risc și limita de toleranță la risc care sunt analizate și avizate în ședința Comisiei și aprobate de către conducătorul entității publice;
- conducătorul compartimentului transmite măsurile de control pentru riscurile semnificative secretariatului tehnic al Comisiei de monitorizare, care elaborează anual Planul de implementare a măsurilor de control pentru riscurile semnificative la nivelul entității publice; planul este analizat de Comisia de monitorizare și aprobat de către conducătorul entității publice;
- secretariatul tehnic al Comisiei de monitorizare transmite Planul de măsuri aprobat compartimentelor responsabile cu gestionarea riscurilor semnificative, în vederea implementării;
- secretariatul tehnic al Comisiei de monitorizare elaborează, pe baza raportărilor anuale, ale conducătorilor compartimentelor de la primul nivel de conducere, privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor și monitorizarea performanțelor o informare către conducătorul entității publice, aprobată de președintele Comisiei de monitorizare, privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor și monitorizarea performanțelor la nivelul entității;
- informarea cuprinde o analiză a riscurilor identificate și gestionate la nivelul compartimentelor, respectiv monitorizarea obiectivelor și activităților prin intermediul indicatorilor de performanță la nivelul entității publice.

Riscuri de corupție și incidente de integritate

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 599 din 2 august 2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a

incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate, au fost constituite: grupul de lucru pentru implementarea metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție la nivelul S CEVJ SA grupul de lucru responsabil pentru implementarea Metodologiei de evaluare ex – post a incidentelor de integritate conform anexei nr. 5 la H.G. nr. 599/2018.

În vederea realizării activităților prevăzute de metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție, grupul de lucru își desfășoară activitatea în baza Regulamentului de funcționare

Grupul de lucru responsabil pentru implementarea Metodologiei de evaluare exemplu – post a incidentelor de integritate conform anexei nr. 5 la H.G. nr.599/2018 își desfășoară activitatea în baza Regulamentului de funcționare.

Monitorizarea și acordarea de sprijin tehnic în activitatea de identificare a riscurilor și a vulnerabilităților specifice întreprinderii publice (în vederea completării registrului riscurilor de corupție), monitorizarea și acordarea de sprijin tehnic în activitatea de identificare, evaluare și raportare unitară a incidentelor de integritate conform HG nr. 599/2018, precum și stabilirea unor măsuri de prevenire și/sau control urmare a producerii acestora, se realizează prin ofițerul de conformitate.

Ofițerul de conformitate are, de asemenea, responsabilitatea monitorizării implementării măsurilor specifice prevăzute în S.N.A 2021 – 2025, în conformitate cu prevederile Metodologiei de monitorizare a implementării S.N.A 2021 – 2025.

Funcția de conformitate trebuie să asigure implementarea politicilor anticorupție, monitorizarea reglementărilor legale pentru asigurarea conformității cu legislația aplicabilă, promovarea unei culturi etice și integre.

Procedurile și regulamentele interne reflectă angajamentul societății pentru transparență, etică și responsabilitate publică.

Codul etic

Codul etic răspunde cerințelor impuse de Standardul 1 – Etica și Integritatea din Codul Controlului Intern Managerial al Entităților publice.

Conducerea și salariații societății cunosc și susțin valorile etice și valorile entității, respectă și aplică reglementările cu privire la etică, integritate, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregulilor. Conducerea și salariații societății au o abordare constructivă față de controlul intern managerial, a cărui funcționare o sprijină în mod permanent.

Concluzii

În concluzie, un proces eficient de gestionare a riscurilor presupune implicarea activă a tuturor entităților organizatorice, prin definirea clară a responsabilităților și asumarea acestora la toate nivelurile. Procesul de gestionare a riscurilor este unul permanent și contribuie la adaptarea S CEVJ SA la schimbările ce apar în contextul intern și extern în care aceasta își desfășoară activitatea.

Gestionarea riscurilor se realizează într-un mod transparent și responsabil, ținând cont în permanență de schimbările din mediul intern și extern. Acest proces contribuie la îmbunătățirea continuă a activității.

Procesul de gestionare a riscurilor este caracterizat prin transparență și implicare activă, în conformitate cu specificul activității, contextul operațional și profilul de risc al societății. Analiza riscurilor se bazează pe date din anii anteriori, informații actuale și estimări viitoare, ținând cont de incertitudinile asociate acestor surse de informare.

Conducerea Societății Complexul Energetic Valea Jiului SA va urmări:

- să dezvolte o mentalitate orientată spre abordarea pe bază de risc în toate procesele și deciziile luate și să încurajeze raportarea imediată a riscurilor nou identificate;
- să stabilească, să mențină și să documenteze metode adecvate de evaluare a riscurilor, să planifice și să monitorizeze măsurile de control pentru riscurile semnificative;
- să aloce resursele necesare pentru managementul riscurilor, respectiv resursele pentru formarea/instruirea/conștientizarea personalului angajat și resurse pentru implementarea măsurilor aprobate pentru tratarea riscurilor;
- să stabilească responsabilități clare ale personalului implicat în managementul riscurilor;
- să raporteze sistematic către părțile interesate date relevante privind gestionarea riscurilor.

Realizarea unui management coerent al riscurilor presupune:

- analiza prealabilă a tuturor expunerilor la risc, identificarea surselor de risc fiind fundamentală și determinantă în evaluarea corectă a riscurilor identificate;
- identificarea riscurilor care pot afecta eficacitatea și eficiența activităților aferente obiectivelor specifice; încrederea în informațiile financiare și în management, protejarea bunurilor, prevenirea și descoperirea fraudelor;
- definirea nivelului de toleranță la risc/a nivelului acceptabil de expunere la risc;
- evaluarea probabilității ca riscul să se materializeze, stabilirea impactului și expunerea la risc;
- stabilirea tipului de răspuns la risc, stabilirea strategiei adoptate.

Prin aplicarea consecventă a unor măsuri la nivelul tuturor entităților organizatorice din cadrul societății, se urmărește exercitarea unui control eficient asupra activităților planificate, în vederea reducerii factorilor de risc.

Gândirea bazată pe risc este esențială pentru realizarea unui sistem de management al calității eficace. În acest sens, procesul de management al riscurilor presupune și necesitatea de planificare și implementare a acțiunilor de tratare a riscurilor identificate, urmărindu-se atât creșterea eficienței sistemului de management integrat din cadrul societății, cât și obținerea unor rezultate superioare și prevenirea efectelor negative.

Coordonator Comp. Guvernanță Corporativă Antifraudă Integritate,
Christiane GOLUMBEANU – PIGUI

Ofițer de conformitate,
Violeta PETRESCU

*Politica de gestionare a riscurilor la Societatea Complexul Energetic Valea Jiului SA
a fost aprobată prin Decizia C.A. nr. 37/25.09.2025.*